REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și a următórele Birouri de anunciuri:
In Viena: M. Dukes Nachf. Nex. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppolike Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. — Publicări mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 241. Brașov, Luni-Marți 31 Octomvrie (13 Noemvrie). 1900.

Instalarea de fișpan în Arad.

Instalările din Arad au de-un timp încóce o însemnătate fatală pentru buna înțelegere și solidaritatea politică națională între Românî.

In vara anului trecut, când cu instalarea episcopului Goldiș s'a făcut la masa dată de acesta o manifestațiă în jurul unui toast, rostit de contele Stefan Tisza, ce a dat pe față nisce veleitățî și nisuințe ale celor din grupul episcopului, carî cu drept cuvênt au fost privite de către toțî Românii credincioșî programului național ca un simptom forte îngrijitor pentru viitor.

Dilele aceste s'a făcut érășî o instalare în Arad. A fost întrodus în funcțiunea sa noul fișpan propus de actualul ministru-președinte. Cu acésta ocasiune au rĕsunat din nou córdele „frățietății“, ce a fost înaugurată la prânzul episcopesc de acum un an. Pentru primaóră, dela stabibilirea sistemului de guvernare ostil limbei și naționalității nóstre a trebuit sĕ vedem într'un centru însemnat românesc, aducêndu-se de către un grup de Românî, în frunte c'un episcop român, harurî și elogii unui fișpan al regimului combătut de Românî.

Scim că în șirul nouelor numirî de fișpanî agreațî de guvernul Szell a fost una din cele dintâiu numirea de fișpan a lui Urban Ivan în Arad. Cine era acest om de încredere al lui Szell, n'am sciut pănă acum. Astădî însĕ suntem luminațî asupra lui. Dér cum?

In congregația de instalare unul dintre membrii românî (M. Veliciu), l'a salutat dicêndu-i: „Noi Românii te cunóscem de bărbat drept și energic, ér aceste însușirî ne încăldesc căcî ne îndreptățesc a spera, că frumóselor promisiunî vor urma și fapte corĕspundĕtóre“.... Ér după ședință episcopul Goldiș mergênd în deputațiă cu Consistoriul ca sĕ felicite pe noul fișpan, i-a dis: „Ca om născut în comitat și ca fost funcționar al comitațului te salut cu atât mai mare bucuriă, pentru-că cunoscênd viața publică a acestui comitat poliglot, o sĕ fi propovĕduitorul înțelegerii frățescî și a fericirei obștescî“. In fine organul episcopului caracterisézâ pe noul fișpan astfel: „Ungurii îl iubesc pentru-că e un bărbat plăcut ca înfățișare și e om de cinste; ér celelalte naționalitățî, pentru-că îl cunosc ca un bărbat deschis, care spune ce gândesce și-i place și lui vorba lămurită“.

Așa îl descriu pe noul fișpan al Aradului goldișiștii, carî îl sĕrbătoresc. Noi am primit însĕ informațiunî despre el, carî nu consună de loc cu laudele, ce i-se aduc și speranțele, ce se pun în el.

Actualul fișpan Urban Ivan, conform informațiunei ce avem, a funcționat pănă la anul 1883 ca fisolgăbirĕu în Arad. In acéstă calitate a fost cel mai șovinist funcționar maghiar. Pe-atuncî încă în comunele românescî din comitat limba protocolară în afacerile interne oficiale era limba românéscă, rĕmasă din dile mai bune. Urban a fost cel dintâiŭ, care în locul limbei românescî a decretat întroducerea limbei maghiare ca limbă protocólară.

Ce se póte aștepta acum dela acest om pentru apĕrarea intereselor poporațiunei române din comitat?

Sĕ vedem, carî sunt „frumósele promisiunî“ ale noului fișpan. El dise în discursul sĕu de instalare, că șî-a însușit ideile politice ale lui Szell și va căuta a-le realisa, că va respecta drepturile confesiunilor, cultivând pacea și buna înțelegere între ele. In fine, că va respecta și drepturile legale ale diferitelor naționalitățî și va „asculta“ dorințele lor drepte și eshitabile presupunênd, că ele vor sĕ realiseze și represente interesele lor particulare numai în cadrul și în organisarea statului maghiar național.

Va sĕ dică noul fișpan a mărturisit, că va fi slugă credinciósă a stăpânului sĕu și va merge cum îi va dicta el. Pentru acésta s'au aprins așa de mult cei din céta episcopală și au făcut atâta tărăboiŭ în congregațiă la festivitățî și în fóia lor?

Mai mult însĕ trebue sĕ surprindă, că d-l M. Veliciŭ s'a făcut interpretul optimismului neîntemeiat al cetei goldișiste și a aflat de bine a felicita pe noul fișpan au ocasiunea instalării „în numele Românilor din comitat“.

Cum vine atuncî, că în genere Românî au fost puținî la festivitățile de instalare și că dintre membrii congregațiunei numai câțî va au luat parte?

Ar fi și lucru ne mai pomenit, ca un astfel de curent forțat și nefiresc, sĕ fiă aprobat de totalitatea Românilor din amintitul comitat.

Dieta ungară a sfîrșit Vinerî desbaterea generală a proiectului de lege privitor la inarticularea cunoscutei declarațiunî a archiducelui moștenitor de tron. Scim de asemenea, că ministru-președinte Szell a semnalat un amandament la proiect, după care regularea succesiunei la tron, cuprinsă în art. de lege I și II din 1723, este cu totul independentă și tóte cestiunile referitóre la succesiune sunt a-se judeca după dispozițiunile acelei legî. In ședinta de Sâmbătă începêndu-se desbaterea specială, ministru-președinte a înaintat camerei amandamentul sĕu. S'a ridicat îndată *Polonyi* ca sĕ-l combată. El a polemisat cu Szell și Szilagyi și la fine a declarat, că până când în cameră va fi un deputat politician independent, acela nu va primi, nu-i este permis sĕ priméscă un astfel de proiect.

Dér ce sĕ vedî? Declarația lui Polonyi l'a îndemnat pe *Ugron* sĕ ia cuvêntul. El a luat posițiă hotărîtă contra vederilor lui Polonyi și a declarat, că deși se consideră ca luptător al partidei independente, totușî *primesce amandamentul lui Coloman Szell.* — Declarația lui Ugron a fost aprobată ostentativ de drépta camerei, pe când kossuthiștii ișî impuseră o tăcere forțată. Viforul însĕ isbucnì când Ugron șî-a motivat punctul sĕu de vedere. Se iscă mare sgomot pe băncile kossuthiștilor și Ugron fù adeseorî întrerupt. După Ugron luă cuvêntul *Pichler*, care dise între altele, că se miră, că Ugron s'a pus mai mult decât toțî în serviciul ideilor absolutiste și pe punctul de vedere al Camarillei — La învinuirea acésta Ugron rĕspunse: „Puiul, orî-cât i-ar fi crescut penele, sĕ nu învețe pe găină a cotcorozi“ Pichler la rêndul sĕu nu i rĕmase dator cu rĕspunsul. „Găina care cotcorozesce așa de mult, nu prea ouă“. Desbaterea se continuă adî.

Schimbare de fișpanî. „Magyarország“ dela 11 l. c. spune, că urmașul fișpanului *Maurer* în Brașov va fi *Kiss* Balint, mare proprietar în Ardeal; el a avut conexiunî cu fosta partidă apponyistă. „M.-g.“ dice, că nicî Sașii n'ar fi strĕinî de el. Nu de mult Kiss Balint a publicat o broșură interesantă despre raporturile materiale și de drept ale universității săsescî, prin ceea-ce a dovedit, că cunósce fundamental afacerile săsescî. Mai spune fóia maghiară, că numirea lui de fișpan ar fi întêmpinată cu dumerire din partea deputaților sașî.

Banffyștii pierd terenul? Tot „Magyarorszag“ crede a sci, că banffyștii încep sĕ piardă terenul în Ardeal. Deputații ardelenî Dozsa, Szekely, Török B., Szentivanyi K. și alții, la carî Banffy conta fórte mult șî-au manifestat pe față alipirea lor către *Szell.* Acest simptom arată, dice „M.-g.“, că Banffy are póte mai mult teren în Lipotvaros, decât în Ardeal. — Urma va dovedi-o.

---

† Ștefan Moldovan.

Am adus trista veste despre încetarea din viață a venerabilului preposit din Lugoș *Stefan Moldovan*, care au mișcat adênc pe toțî cei ce au cunoscut faptele acestui vrednic preot și brav Român, carî fapte pot servi ca esemplu generațiunilor viitóre.

Pentru meritele ce le-a câștigat Stefan Moldovan în viața sa, care a atins etatea frumósă și rară de 88 de anî, luptând în serviciul și spre binele bisericei și al națiunei sale, Românii îi vor rĕmâné în vecî recunoscĕtorî.

Aceste merite sunt în parte însemnată înșirate în următórea schiță biografică, ce o reproducem după fóia bisericéscă din Blașiu:

Stefan Moldovan s'a născut în 1 August 1813 în comuna Cicud comit. Turda Arieș. Clasele primare și gimnasiale le-a absolvat în Clușiŭ, ér filosofia și teologia în Blașiŭ. In anii 1837 și 1838 a fost profesor de matematică la gimnasiŭ. La 1838 a fost chirotonit preot și dispus de paroch în Ghiriș și adm. protop. al tractului Beiului, unde stătu pănă în 1847 când fu dispus de paroch și adm. protop. în Mediaș. In 1848 fiind cunoscut ca bun Român și om destoinic, comitetul național român la numit de vice-prefect peste prefectura Mediașului, ér baronul Ant. Puchner de adlatus din partea Românilor pe lângă Locoțiitotul suprem de comite al comitatului Cetății de baltă Carol Comendo; în care calitate a rĕmas pănă în 18 Ianuarie 1849 când a trebuit sĕ se refugieze în România, ca se șî scape viața de urgia rebelilor lui Bem.

In decursul colerei din 1849 îl aflăm la locul sĕu de păstor al credincioșilor din Mediaș, dintre carî mai mulțî au fost răpițî de înfricoșata bólă, așa încât, după cum însuși repausatul dice, numai din militarii reg. II dela Năsĕud a îngropat 82 și a administrat ss. Sacramente ca la o miie de bolnavî.

Episcopul nou denumit Șuluțiu, aprețiind virtuțile și calitățile alese ale protopopului Stefan Moldovan în an. 1852 l'a numit vicar foraneu la Hațeg, al cărui district se compunea din 83 comunitățî cu filiale cu tot.

Ca vicar foraneu a fost neobosit întru a lumina și povățui poporul prin cuvinte înțelepte și sfaturî luminate. Spre scopul acesta a visitatat de mai multe orî vicariatul și despre acéstă visitațiune a lăsat o descriere amĕnunțită și prețiósă a comunelor și bisericilor din districtul vicarial.

Și fiind-că în tot vicariatul nu era atuncî nicî o școlă elementară afară de cea grănițăréscă din Hațeg, pentru a se puté deschide școlî, cu aprobarea autorităților civile, a deschis în Hațeg un curs preparandial, din care apoi eșind mai mulțî tinerî capabilî de a instrua pruncii s'au deschis mai multe școlî.

Aceste merite l'au învrednicit ca la înființarea capitulului bisericei catedrale din Lugoș sĕ fiă numit de canonic lector, ceea ce s'a întêmplat în 15 Ianuarie 1847, ér în 30 Nov. 1859 a fost numit Preposit capitular.

La propunerea fericitului episcop Ioan Oltean S. S. Pontificele Piu IX. în 11 Oct. 1871 la nunit Prelat domestic.

Repausatul a fost și vicar general episcopesc dela anul 1875—1884 când a renunțat.

Incă de tînĕr s'a ocupat mult cu studiarea istoriei poporului român, pe care l'a iubit fórte mult. Cu mare sirguință a de copiat din diplomatarul vestitului învĕțat maghiar contele Iosif Kemény o mulțime de documente însemnat privitóre la istoria Românilor, pe carì în partea cea mai mare le-a publicat în fóia „Transilvania“ din anii 1871—1873.

Adormitul în Domnul preposit, a fost un preot fórte evlavios și prin afabilitatea și bunătatea lui proverbială șî-a câștigat stima și iubirea tuturor, celor ce aveau fericirea de a se întreține cu dênsul cât de puțin.

Cu tóte, că a avut sĕ susțină și ajute o familiă mare, repausatul a lăsat mai multe legate pie și fundațiunî culturale și filantropice în suma de *9000 coróne.*

*

Inmormêntarea prepositului Stefan Moldovan a fost imposantă. In fața unui public fórte numĕros a pontificat Ill. S. d-l Episcop Dr. Radu asistat de 4 canonicî, 4 preoțî și 2 diaconî, ér cântările funebrale le-a cântat corul bisericei catedrale. După ce s'a sfêrșit prohodul Ill. Sa d-l Episcop a ținut o fórte frumosă și mișcătóre orațiune funebrală, în care a schițat meritele acestui vrednic bărbat, care a lăsat în urma lui un gol, ce cu greu se va umplé.

La mormênt d-l *Coriolan Bredicean* prin o cuvêntare alésă a relevat meritele naționale ale repausatului, care a fost pururea alăturî de marii luptătorî pentru liberarea, înălțarea și luminarea poporului român.

Din România.

D-l judecător de instrucţiă Ioan *Th. Florescu*, care a instruit cestiunea crimelor bulgăresci, a fost decorat de M. S. Regele cu ordinul *Steaua României*, în gradul de cavaler.

*

D-l Mişu, agentul român diplomatic la Sofia, va sosi peste câte-va dile în Bucuresci într'o permisiune de opt dile.

*

„*La Roumanie*“ primesce din Paris scirea telegrafică, că ministrul de esterne român Al. Marghiloman, a asistat la una din strălucitele serate dela ministeriul afacerilor străine şi că, cu acéstă ocasiă, d-l Delcassé, ministrul de esterne al Franciei, s'a întreţinut timp îndelungat cu d-l Marghiloman, căruia i-a arătat o atenţiune cu totul particulară.

*

D-na Mihăileanu, văduva regretatului Mihăileanu, a făcut cunoscut printr'o scrisóre preşedintelui Curţii cu jurî, că susţinătorii săi în procesul complotului sunt d-nii advocaţî P. Grădisteanu, Policrat şi Cernescu.

*

Primăria Bucurescilor a semnat Vineri cu Casa Marmorosch, Blanc şi Comp. şi cu Banca generală convenţiunea pentru încheierea imprumutului de 2.500,000 de lei. Dobânda e de 10 %.

*

Profesorii Universităţii din Iaşî vor înainta un memoriu parlamentului, prin care vor cere menţinerea facultăţilor de drept şi medicină din Iaşî.

*

Membrii *Academiei Române* s'au întrunit Vinerî în şedinţă ordinară. La 3 Noemvrie v. va fi o şedinţă publică.

*

In primele dile ale lunei viitóre vor fi scóse în licitaţie, la ministerul domeniilor, mai multe pădurî de-ale statului pentru tăiere.

*

La ministerul domeniilor a sosit o telegramă dela prefectul de Dorohoi, prin care anunţă, că la moşia Movila din acel judeţ s'au ivit nisce gândacî negri în sĕmănăturile de sĕcară pe o întindere de 97 fălcî. Trei-decî şi şépte fălcî de sămĕnătura au fost complet distruse. Pe acéstă suprafaţă se va sĕmĕna din nou. S'au luat mĕsurî pentru stîrpire.

*

Vinerî s'a făcut la Bêrlad cu o deosebită pompă, în presenţa d-lui prefect al judeţului şi autorităţilor şcolare, înaugurarea *secţiunei profesionale*, înfiinţată pe lângă *secundara de fete* din acel oraş.

*

Pe diua de Vinerî au întrat în porturî următórele cantităţî de cereale: Galaţî 174 vagóne, Brăila 486 vagóne, Constanţa 58 vagóne, Călăraşî 39 vagóne, Giurgiu 10 vagóne, T.-Măgurele 52 vagóne, Corabia 28 vagóne, T.-Severin 5 vagóne, strĕinătatea 57 vagóne.

Total 919 vagóne.

Pe aceeaşî di s'au cerut dela Căile Ferate 1126 vagóne pentru cereale, 37 p. petroleu, 36 pentru vite, 1112 pentru lemne şi cărbunî, 404 pentru pietriş şi 11 pentru lemne lungî.

*

La 30 Septemvrie 1900 se aflau în circulaţiă 1816 librete pentru suma de 987.177 lei şi au fost anulate 2390 librete pentru suma de 1.224,232 lei. Prin urmare în cursul lunei Septemvrie 1900 restituirile au întrecut cu 237.056 lei depunerile.

*

Situaţiunea agricolă, care mai acum câte-va dile se manifesta cu temerî destul de seriόse pentru viitorul an agricol, mai cu sémă pentru sĕmĕnăturile de tómnă, a luat acum, din fericire, o înfăţişare mult mai bună, graţie ploilor cădute în ultimele dile. Sĕmănăturile se presintă destul de bine în tótă ţéra. Pe alocurea rapiţa e fórte frumósă cu tóte, că nu s'a sĕmănat încă peste tot.

La câmp se continuă cu sĕmănatul grâului şi culesul porumbului e pe sfîrşite. Viile, prunăriile s'au cules tóte. Prin multe părţî a cădut bruma, Tómna se prelungesce cu timp frumos, ér sĕmănăturile de grâu mai timpurii sunt frumóse, bine înfrăţite, fără a fi însĕ prea înaintate.

*

Têrgul cerealelor în porturî continuă a fi însufleţit. Vinerî, la Brăila, cerealele au obţinut următórele preţurî pe suta de klgr.: grâul 13 lei 65; porumbul roşu 9 lei 30; cincuantina 9 lei 60; fasolea 13 lei 50; orzóica 10 lei 75; secara 10 lei 60; rapiţa sĕlbatică 8 lei 50.

*

Societatea „Ajutorul“ va distribui de Craciun haine la 360 elevî şi eleve din şcólele primare din Bucuresci.

*

Turburările ţĕrănescî.

Vinerî mai multe sate din judeţul Gorj s'au rĕsculat şi au refusat sĕ lase autorităţile financiare sĕ mĕsóre ţuica şi prunele fermentate. Armata a fost trimisă la faţa locului. Se dice, că s'au dat ordine, ca armata în nicî un cas sĕ nu tragă. Şi décă nu se va puté ajunge la o înţelegere cu ţĕranii, mai bine armata sĕ se retragă. Agitaţia, se crede, a fost provocată de cârciumarî.

*

D-l prefect al judeţului Gorj, Săftoiŭ, comandantul gendarmilor ruralî şi substitutul, au plecat Vinerî după amedî din Brădicenî la Racoţi, câte trei într'o trăsură. Cum se apropiară de sat, chiar la întrarea în sat, audiră sunând clopotele bisericilor şi sunete de buciume. Nesciind ce este, înaintară în comună o scurtă distanţă, când de-odată ţĕranii începură sĕ iese din tóte părţile în numĕr de 400—500, înarmaţî cu puştî, ciomege şi revolvere şi săriră asupra trăsurei prefectului. Ţĕranii erau din mai multe comune.

Visitiul întórse în grabă caii şi o luă la fugă, dând bice cailor, spre eşirea satului. Aci însĕ apărù o altă cétă de ţĕranî, carî atacară pe cei din trăsură. Atuncî visitiul întórse trăsura pe o cóstă şi o luă la fugă, urmăriţî de ţĕranî prin văi şi rîpe. Ţĕranii îi goniră pe o mare distanţă.

Ca prin minune prefectul şi însoţitorii săi scăpară cu viaţă. Caii şi trăsura se află în cea mai detestabilă stare. D-l Săftoiŭ a mers apoi, între órele 4 şi 5, la Brădicenî spre a se afla aprópe de oficiul telegrafic.

*

Ministrul de interne fiind informat, că ţĕranii din comunele din judeţul Mehedinţî, carî se află în apropiere de acele rĕsculate din judeţul Gorj, sunt agitaţî şi că sunt înţeleşî cu cei din Gorj spre a se rescula îndată-ce s'ar începe operaţiunile de taxare, a dat ordin d-lui prefect de Mehedinţî sĕ oprésca operaţiunile în acele comune.

D-l ministru Olănescu a dat ordine severe prefecţilor din judeţele, unde ţĕranii sunt rĕsculaţî, ca sĕ se pórte cu blândeţe şi cu cea mai estremă prudenţă, spre a-i potoli.

*

In privinţa rĕscólei din comuna Bordeştî, judeţul R.-Sărat, prefectul I. Alexandrescu a telegrafiat ministrului de interne, că a sosit în comună împreună cu armata Vinerî după amiadî. Satul a fost ocupat milităresce şi rĕscóla potolită. S'au arestat imediat 8 ţĕranî, capii revoltei. Prefectul şi d-l general Comăneanu se află acum la Plăineştî, unde se află oficiu telegrafic. Ţĕranii mai sunt resculaţî în cătunul Gura-Caliţei, unde s'au trimes trupe, spre a-l ocupa milităresce.

*

Ultima circulară cu privire la modul de constatare şi taxare a ţuicei, şi prin care se scutesce 150 decalitri de prune fermentate, a avut, dice „A. N.“, darul sĕ liniştéscă pe ţĕranî. In adevĕr marea massă a ţĕranilor nu posede mai mult de 150 de decalitri, şi scutirea de taxă a acestei cantităţî, scapă pe cei mai mulţî de acest imposit.

Nemulţămiţî au rĕmas marii proprietarî şi cumpĕrătorii depositarî de ţuică, dér aceştia sunt prea puţin numĕroşî în fiă care comună, pentru a puté face pe socotéla lor proprie vre-o resistenţă violentă.

*

Procesul asasinilor bulgarî.

Adî se deschide sesiunea estraordinară a curţii cu juraţî. In şedinţa de adî se va procede numai la constituirea curţii cu juraţî, care va judeca crimele sĕvêrşite în capitală de către membrii complotului bulgaro-macedonean.

Mâne, Marţî 31 Octomvrie v., se va începe cetirea actului de acusare, după care se va procede la interogatorul acusaţilor. Probabil, că Marţî se va ţiné o şedinţă de nópte, ca sĕ se termine cu interogatoriile acusaţilor.

Curtea va judeca procesul împărţit în două: prima parte aceea, care privesce esclusiv pe Bulgarii deja arestaţî şi a doua parte privitóre la acusaţii domiciliaţî în Bulgaria, Sarafoff şi ceilalţî.

Lista juraţilor s'a comunicat abia erî séra acusaţilor. Intre juraţii acestei sesiunî figuréză o mulţime de bărbaţî distinşî din capitală.

*

Cetim în „*Universul*“ de adî:

Erî (Sâmbătă) la Curtea cu juraţî, dosarele afacerei asasinilor bulgarî erau puse la disposiţiunea apĕrătorilor, carî luau note. In dosar se aflau o mulţime de scrisorî în limba bulgară cu traducţia lor în românesce.

Am pus şi eu mâna pe una din aceste scrisorî, aşa din curiositate, căcî le vom vedé pe tóte cu ocasia desbaterilor orale, carî vor începe la 31 Octomvrie.

Era o scrisóre a unuia Covaceff, secretarul comitetului macedonean din Sofia. Scria lui Iconomoff în Bucuresci pentru a da instrucţiunî lui Nicolae Miteff, cum sĕ omóre pe Trifanoff, ce disposiţiunî sĕ se ia pentru apĕrarea acusaţilor, sĕ se dea pentru apĕrarea lor ómenî însemnaţî, ceva miniştri pensionarî. Acusaţiî toţî sĕ declare, că au lucrat din motive patriotice.

Mai e încunosciinţat Miteff, că guvernul bulgar nu póte interveni pentru judecarea procesului în Bulgaria (audî?), dér nu e nimic, căcî cei carî îl vor judeca sunt nisce mămăligarî. Dér de, d-l judecător de instrucţiă Florescu şi tot parchetul au probat, precum vor proba, că nu sunt de loc mămăligarî. Cavalersim, generositate, da.

*

Tot erî d-l Dimitrie Giuvara, preşedintele Curţiei cu juraţî, însoţit de d-l procuror general Ciocârdia, a inspectat sala de şedinţă.

Ceva neobicînuit, e o masă mare şi frumósă, căptuşită cu verde, ocupând mai tótă incinta dela mijloc a sălei, destinată pressei.

In faţa mesei, unde stau preşedintele şi asesorii, sunt nisce fotolii reservate corpului diplomatic.

Alături cu banca acusaţilor mai sunt nisce băncî pentru a permite avocaţilor a sta în contact cu acusaţii.

Sala pentru public e intrégă, până la părete, ocupată cu băncî şi scaune, rămânênd abia pe la mijloc un spaţiu mic de trecere spre pórta de întrare din faţă.

S'au luat şi se vor lua tóte mĕsurile de siguranţă prin dese inspecţiunî şi prin pază bună.

*

Se scie, că primul preşedinte al tribunalului Ilfov delegase ca asesorî pe d-nii judecătorî Vlasto şi Cristea.

D-l Christea, fiind în concediu, în urma unui doliu de familiă, s'a delegat în locul d-sale, d-l judecător Cudalbu.

Un nou plan de cale ferată.

Diarul rusesc „*Rossija*“ din Petersburg, care în timpul din urmă s'a ocupat estra-ordinar de mult cu afacerile Austro-Ungariei, dér mai ales cu cestiunea căilor ferate bosniace, surprinde acum publicul sĕu c'un nou plan de cale ferată „prin care s'ar puté ajunge fórte uşor la, înlăturarea influenţei austro-ungare în Orientul european“. Planul acesta şi-l recomandă prin următórele cuvinte *României*, Bulgariei, Serbiei şi Muntenegrului:

„Pentru popórele balcanice ar fi o liniă de comunicaţiă şi mai comódă şi mai eftină, decât prin Austro-Ungaria, décă s'ar construi o cale ferată (sĕ-i dicem cale ferată balcanică), care sĕ ducă dela Dunărea sudică până la Adriatica, adecă până la portul muntenegrén Antivari. Atuncî acésta liniă ar scóte pe tóte statele balcanice de sub dependenţă faţă de Austro-Ungaria, deóre-ce: din România până la Antivari ar fi cu totul de percurs 600 verste (12—15 óre), din Serbia 400 verste (8—12 óre), şi din Bulgaria 550 verste (11—13 óre). Abstragênd dela aceea, că linia din cestiune ar fi cea mai scurtă, este şi mai comod a transporta prin Antivari articolii de esport şi a importa pe aicî. Aşa dér o cale ferată în lungime de 500—600 verste ar libera de-odată pe România, Bulgaria, Serbia şi Muntenegru de dependenţa circulaţiunei prin monarchia austro ungară. In realisarea acestei întreprinderî *Rusia trebue sĕ ia parte* într'un mod séu altul, fiind-că acéstă liniă ar crea uşurărî şi Rusiei. Atuncî Marea Négră ar fi despărţită de Antivari numai de 1000 verste (24 óre) şi frontiera ruséscă, prin România, ar fi legată de Marea Adriatică printr'un drum direct şi lung numai de 1100 verste“.

La articolul acesta, care c'o rară precisiune desvĕlesce planurile Rusiei, este alăturată şi o hartă cu trasarea esactă a căii ferate din cestiune.

SCIRILE DILEI.

— 30 Octomvrie v.

Frencuenţa şcólelor din Blaşiŭ. Pe anul şcol. 1900 s'au înscris la gimnasiu 463 elevî, la preparandie 101 elevî, la şcóla de aplicaţie 60 elevî, la şcóla de fetiţe 124 eleve, la seminarul teologic 54 elevî, la şcóla elevilor de meserii 45 elevî, în total numĕrul celor ce frecuentéză şcolele Blaşiului e de 847. Din aceştia, dice „Unirea“, clericii sunt adăpostiţî gratuit în seminar, unde primesc de tóte; în internatul de băieţî locuiesc 120 studenţî, solvind 240 cor. anual, în cel de fetiţe 60 eleve, plătind aceiaşî taxă, în internatul preparandial locuiesc 31 elevî, solvind pentru cuartir, luminat şi încăldit 60 cor., ér elevii de meserii primesc instrucţia şi cărţile gratuit.

Statua lui Mircea-cel-Bĕtrân. Se anunţă din Tulcea: Statua lui Mircea-cel-Bĕtrân a fost aşedată pe piedestalul ridicat în piaţa „Carmen Sylva“. De-asemenea şi vulturul a fost aşedat la monumentul comemorativ. A mai rĕmas însĕ a-se înşuruba aripele, carî au fost aduse separat. Sĕptĕmâna curentă lucrările vor fi terminate.

In legătură cu rectificarea publicată în nrul 238 al fóiei nóstre sub rubrica „Scirile dilei,“ ni-se mai comunică din parte bine informată, că In. Prea Sânţia Sa Metropolitul *Meţianu*, înafară de ceea-ce a contribuit în mod anonim la masa studenţilor, încă pe când era episcop la Arad a făcut gimnasiului român din Braşov un dar de *două mii* florenî val. austr.

Hirotonirî. Cetim în fóia din Blaşiŭ: Dumineca în 4 Noemvrie n. au fost hirotoniţî întru diaconî şi Joi în 8 c. întru preoţî: Ioan *Fodor*, prof. gimn. în Blaşiŭ. Nicolau *Racoviţan*, destinat de admin. parochial în Schiopî-Măgura distr. Indol. Valerie *Maior*, la Şoroştin distr. Blaşiŭ. Alexandru A. *Moldovan*, la Blăşel, distr. Mediaş şi Eugen *Balint*, la Sânmărtinul-deş, distr. Turda.

Representanţa comunală a oraşului Braşov este convocată în adunare generală ordinară pe diua de 14 şi eventual 15 Noemvrie n. în Casa sfatului. Inceputul la 3 óre d. a.

Darurî pentru Papa. Dintre toţî muritorii cele mai multe darurî le primesce Papa Leo XIII. Din incidentul serbărilor seculare peregrinii au dus Papei diferite darurî. Intre altele S-Sa a primit ca dar o capră frumósă de pe muntele Sionului şi o părechiă de porumbei dela Bilbao. O damă spaniolă a dăruit Papei o carte preţiósă, care se estinde pe 250 foi şi fiă-care foiţă, fiind câte o bancnotă de câte 1000 pesete. Se dice, că Papa rîdênd a frundărit cartea şi a dis: „Nicî cel mai aspru critic nu póte afla aicî ceva de prisos“. La ultimele audienţe un cetăţén bogat din Saragosa a făcut Papei dar un portofoliu elegant, în care se mai aflau şi 120,000 lire.

Teatru german în Braşov. După o telegramă, ce a trimis'o d-l Leo Bauer din Sibiiu, ciclul de representaţiunî teatrale aicî în Braşov îl va începe cu trupa sa în 18 Noemvrie n., şi anume cu „Iohannisfeuer“ de Sudermann.

Ciuma în Europa. După scirî oficiale primite la ministerul de esterne dela legaţia română din Londra, la Glascow se mai aflau la 18 Octomvrie 20 bolnavî noi de ciumă în spital, dintre carî 6 au eşit a doua di. De atuncî nicî un cas nou nu s'a mai semnalat. — Cu privire la casul de ciumă semnalat la Brema, se telegrafézá din Berlin cu data de 25 Oct. următórele: După comunicatele oficiale în Senat la Bremen s'a constatat un cas de ciumă. Kunze, sosit la Bremen cu vaporul „Hansa

Marienburg“, ce venia din Buenos Ayres, a cădut bolnav la 29 Octomvrie și a murit la 5 Noemvrie st. n. Tóte mĕsurile necesare de desinfectare și isolare s'au luat imediat.

Cas de mórte. Adĭ nópte a încetat subit din viață factorul postal din loc *Sebestyeni* Sandor, care mai nainte purta numele de *Smerek* și pe care de sigur nu de bună-voiă și l'a maghiarisat. Era un funcționar zelos și om simpatic. In urma lui au rĕmas cincĭ copii orfanĭ.

Nouă cancelariă advocațială. D-l advocat Dr. *Valer Morariu* aduce la cunoscință, că și-a deschis cancelaria advocațială în Maria-Radna.

Cununii. D-ra Paulina *Moldovan* din Așchileul-mic și d-l Vasile *Borgovan* absolvent de teologiă din Téure își vor serba cununia în 15 Noemvrie st. n. în biserica gr. cat. din Așchileul-mic.

— Ana Aurelia *Giurca* și Silviu *Andreiŭ* își vor serba cununia în 18 Noemvrie n. în biserica gr. cat. din Rovășel.

O fiorósă luptă cu un urs. „Bunul Econom“ scrie: „Ioan Rus din Merișor (la Petroșeni) a mers sĕptĕmâna trecută la pădure, unde avea tăietorĭ de lemne, și sciind, că umblă urșĭ prin pădure, și-a luat și pușca cu sine. Intr'o curătură, étă vede aprópe un puiŭ de urs mărișor. A tras un foc asupra lui, puiul a început a urla și a fugit în tufiș. Omul după el. Dér de-odată, pe nesimțite, ursóica îl apucă pe la spate, cu o brâncă de gât, cu alta de spate. Omul s'a întors speriat spre ea, atuncĭ ursóica haid' sĕ-l apuce de obraz! Cu mare greu a putut'o împinge dela sine cât sĕ nu-i apuce fața cu unghiile, că atuncĭ era gata cu tóte, și prin o apucătură norocósă cum ursóica își căscase gura asupra lui, apucându i falca din jos, așa i-a smucit'o, că i-a rupt'o! Fiara a răcnit una de durere și cu atât mai furiósă voia sĕ-l sfirtice acum cu ghiarele, i-a și sfârticat hainele, i-a ghiărat mânile, dér de obraz o ținuse încă departe. De odată, fiind cóste, sĕ rĕstórnă și hai de-a dura, când omul peste ursóică, când ursóica peste el. Intre doi butucĭ de stejar s'au oprit. Neputêndu-i face nimic cu gura ruptă, fiara începu sĕ-l sdruncéscă în puternicile brâncĭ pe nenorocitul și acușĭ istovitul de puterĭ Rusu, când spre norocul lui, étă un alt om din Merișor, Dan Căpețĭ, care audénd sbierăturile și gemetele, se duce și-i află. Află și pușca plină, cădută ceva mai în sus, și trage o pușcătură norocósă în ursóică: lovită în spinare scapă din labele dinapoi pe bietul Rus, dér cu cele dinainte dă înainte a-l sfâșia. Căpețĭ trage al doilea foc, mai de-aprópe, în spetele dinainte ale ursóicei, și asta pierdêndu-și puterile și din brâncile dinainte, cade cu o urlătură teribilă, și nenorocita ei jertfă s'a putut acum cu greu desface totușĭ din ghiarele ei. Căpețĭ i-a tras apoi fiarei cu cuțitul cap câte-va și a omorît'o“.

Un nebun. După desvĕlirea monumentului lui Sadi Carnot la Lion un nebun a aruncat treptele soclului, începênd a vorbi mulțimei. De-odată oratorul improvisat a scos din buzunar un briciŭ cu care și-a tăiat gâtul. A fost dus la spital într'o stare desperată. Nebunul e un frisor, în vîrstă de 42 anĭ.

Nenorocire. Ioan *Cojocar*, măestruzidar în Brașovul-vechiŭ, s'a dus erĭ, Dumineca, în comuna Tel sĕ și aducă un car cu lemne. Venind spre casă cu carul încărcat cu lemne s'a rĕsturnat carul pe elomorîndu-l pe loc. In urma nenorocitului au rĕmas două femei vĕduve, (cas unic în felul sĕu) și patru copii, dintre carĭ doi dela femeia cea dintâiŭ, de care s'a fost divorțat acum 7 anĭ, ér astă-vară la îndemnul mamei sale, s'a împreunat érășĭ cu ea; și doi copii au rĕmas dela a doua femeiă, pe care, deși legitimă, o alungase.

Pavilionul Transvaalului. Se dice, că pavilionul celor două republicĭ sud-africane, representate la expozițiunea universală din Paris, va fi cumpărat — cu tot ce se găsesce în el — de un bogat Olandes din Dordrecht. In casul când Transvaalul și Oranje își vor recăpăta independența — lucru prea puțin probabil — numitul Olandes le va restitui pavilionul. In cas contrar Olandesul va dărui acele obiecte museului din orașul Dordrecht.

Când se va reîntórce Milan în Serbia. In Serbia este mare indignarea și amărăciunea în contra lui Milan. Majoritatea cercurilor oficióse este decisă a nu mai lăsa pe Milan sĕ între în Serbia. Biroul de pressă sêrbesc dă chiar espresiune acestei dorințe când atacă în pressa din strĕinătate în cel mai vehement mod pe Milan. Așa „Kölnische Zeitung“ publică următórele: „Milan face vênătóre pe proprietatea unui conte maghiar, amic al sĕu și de-acolo pândesce ocasia de a-se reîntórce în Serbia. Timpul acesta însĕ nu va sosi niciĭ atuncĭ, când va fi pușcat ultimul iepure pe proprietatea amicului sĕu“.

O fugă norocósă de pe insula Sânt-Elena. Din Sevilla se anunță, că unui oficer spaniol, José Novellis, care s'a luptat în șirul Burilor ca sub-locotenent de artileriă contra Englesilor, și care a cădut la Ladysmith în captivitate, i-a succes sĕ scape de pe insula Sânt-Elena. Intr'o di, când i-s'a dat ocasiunea bine-venită, se aruncă de pe țĕrm în mare și înnotă până când observă o luntre de pescarĭ. El se folosi de acéstă și în drumul lui se întâlni cu o corabiă, care mergea în Spania. Pe acésta el se înapoiă în patria lui. Oficerul sosi decurênd în Sevilla și se dice, că va merge în Marsilia, când președintele Krüger va debarca acolo, spre a-i povesti despre întreținerea lui pe insula Sânt-Elena, precum și despre pățaniile lui în captivitatea englesă.

Fata lordului Roberts. Pe comandantul suprem engles din Africa-sudică îl persecută sórtea. Un fiu al sĕu a cădut în lupta dela Colenso, ér acum se vestesce, că fata lui zace greu bolnavă de tifus în Johannesburg și după scirile mai nouĕ, mórtea ei este așteptată în tot momentul.

O gróznică ciocnire. Din Frankfurt se anunță, că Vinerĭ séra între Micelheim și Offenbach 'trenul postal s'a ciocnit cu trenul direct din Paris. Reservoriile de gaz ale trenului direct au esplodat. Două vagóne au fost cuprinse îndată de flacărĭ și *20 de călĕtorĭ au murit arșĭ.* S'au scos din ruinele fumegânde membre de corpurĭ omenescĭ carbonisate. Causa acestui desastru a fost, se dice, o cétă mare. După o altă versiune numai călĕtorii din ultimul vagon au ars; ei ar fi fost în numĕr de 10.

O primadonă arsă. Un incident tragic s'a petrecut alaltăerĭ în Kecskemet. Primadona teatrului de-acolo, Aurelia Baros, era gata sĕ plece la teatru și avea numai sĕ-șĭ îmbrace mănușile. De-odată îĭ vine în minte, că are sĕ curețe o pată la mănușĭ. Pune benzin într'un vas și-șĭ înmóiă amêndouă mânile în el. In momentul acesta lumĭnarea se rĕstórnă și aprinde benzina. Se încinge o flacără mare, care cuprinde și hainele primadonei. La țipetele artistei, conlocuitorii alérgă în locuința nenorocitei, de pe care rup hainele aprinse. Din norocire le-a succes a scăpa pe primadonă, dér ea s'a ales cu mulțime de ranĭ grave.

Salisbury despre China.

Ministru-președinte engles lord Salisbury a ținut Vinerĭ séra un discurs la banchetul, ce s'a dat în Guildhal în onórea noului lord-major al Londrei. In discursul acesta Salisbury a vorbit despre situația politică.

Își începu discursul prin a spune, că anul acesta a fost bogat în fapte glorióse, dovadă luptele din Africa sudică. Vorbind despre China, el dise:

Ce privesce China nu pot vorbi cu deplină libertate, fiind-că aparținem unui grup de alianță, care lucréză unitar în cestiunea acéstă. Acum cunóscem binișor concertul european și în privința acésta ne-am câștigat óre-carĭ esperiențe și în trecut. Concertul european, cum se scie, are mai multe trăsăturĭ caracteristice pronunțate. Una este, că scopul lui e susținerea păcii pe timp îndelungat. Ar fi fórte necorect așadér, décă am voi sĕ ne lăsăm în critice séu în predicerĭ.

Dér 'mĭ este permis a mĕ provoca la o *învoială, care s'a făcut între Anglia și Germania*, fiind-că învoiala acésta este deja obiectul discusiunei generale. In învoiala acésta nu este niciĭ o escentricitate séu particularism, fiind-că ea aduce la espresiune sentimentele celor mai multe, ba póte ale tuturor puterilor. Dér ea stabilesce două puncte principale, că adecă *voim integritatea Chinei și politica „porților deschise“*. Consider a fi fórte folositor, că puterile s'au pronunțat pentru aceste principii fundamentale. Décă vom esecuta aceste două puncte atuncĭ deslegarea problemei chinese, după a mea părere, nu mai este o cestiune cu care trebue sĕ ne ocupăm cuprinșĭ de grijĭ. Punctele aceste sunt scopurile la carĭ vrem sĕ ajungem.

Mai rĕmâne sĕ oblim calea pe care China póte sĕ ajungă la guvern normal și la promovarea binelui comercial și prin care putem sĕ ne unim cu celelalte puterĭ în contra ideii primejdióse, că ar fi sosit timpul de a ataca integritatea teritorială a imperiului chines și că am puté comanda în China cu o mică putere armată în loc de a-i lăsa ei sĕ se guverneze pe sine. Cred, că realisarea acestei idei ar aduce cu sine un mare pericol. De aceea declarația a două marĭ puterĭ, că nu au astfel de scopurĭ, este un lucru fórte prețios.

Din Africa sudică.

Lord *Roberts* telegrafézá din Johannesburg cu data de 8 l. c.: In 5 l. c. colonelul *Legalais* a suprins armata Burilor spre sud de Bothaville. Englesii au luat dela Burĭ un tun de 12 și altul de 17 funțĭ, apoi 4 tunurĭ Krupp și unul Maxim dimpreună cu munițiunile; 100 de Burĭ au fost prinșĭ, 25 au cădut și 30 fură rănițĭ. Din partea Englesilor au cădut 3 oficerĭ, între carĭ și colonelul Legalais, și 8 soldațĭ; 7 oficerĭ au fost rănițĭ, de asemenea 26 soldațĭ. La lupta acésta au luat parte *Steyn* și *Dewett*; ei însĕ s'au retras repede.

*

O scire telegrafică din *Bloemfontein* anunță, că în 8 l. c. Burii au ocupat două ferme.

*

Privitor la rĕsboiul anglo-bur a dis câte-va cuvinte și *Salisbury* într'un toast, ce l'a ținut la un banchet în Guildhall. El își exprimă bucuria pentru victoria raportată de trupele englese în Africa sudică. In vorbirea lui a apĕrat pe ministru de rĕsboiŭ, care a sciut se transporteze 300.000 ómenĭ la o depărtare de 600 milurĭ.

Rĕsboiul, dise Salisbury, *a mărit posesiunile nóstre coloniale.*

*

Telegrame venite din *Capetown* spun, că circulația trenurilor din Cap la Bloemfontein e întreruptă.

Numĕróse comande de Burĭ au ocupat principalele puncte ale liniei ferate și iau tóte provisiunile, ce sunt destinate trupelor englese. Garnisónele englese din Jagersfontein, Fanresmith și Philipopolis sufer de fóme. Numĕroșĭ Burĭ fac atacurĭ asupra acestui oraș.

*

Agenției „Reuter“ i-se comunică din Kroonstad, că Burii sunt decișĭ a nu-se preda chiar niciĭ atuncĭ, când *Steyn și Dewett* ar fi prinșĭ.

Din Blomfontein se vestesce, că Burii țin ocupat Wichsburgul și împrejurimile.

*

Trupele englese nu fac niciĭ un progres serios, ér plecarea lordului Roberts a fost încă odată amânată din causa situației din Oranje și Cap. Roberts a depeșat primarului Portsmouth, că abia după anul nou speră sĕ pótă lua în primire sabia de onóre ce-io oferă acel oraș.

Faimosul Dewett pare a avé un demn emul în persóna generalului bur Smeets, care operéză între linia ferată a Natalului, Carolina și Machadodorp; ocupă două colóne englese, pe a colonelului Mahon și a generalului French, și sĕ vede, că după-ce le-a ținut la respect aprópe de Tevreden, l-a urmărit apoi dela Ermelo până la Heidelberg. Marșul acesta trebue sĕ fi fost fórte nevoios, căcĭ Englesii au perdut o miie de boi pe drum.

La Tevreden, generalul Smeest a condus însușĭ asaltul contra unei colóne, și fără a se da jos de pe cal a ucis cu pușca pe locotenentul Patterson. Se crede, că are 1500 de ómenĭ sub ordinele lui, două tunurĭ și unul Maxim.

O altă trupă de Burĭ a trecut Bigarsbergul și strîmtórea din Mulles, și au pĕtruns în Natal, luând tot ce puteau în cale. Apoi au dispărut în munțĭ cu o mare cantitate de vite.

Tóte acestea dovedesc, că mai este un numĕr considerabil de Burĭ sub arme. O depeșă din Amsterdam cătră *„Daily Mail“* anunță, că corespondentul acestui diar a avut o intrevedere cu un Africander bine cunoscut, d-l Suyman. Acesta a vorbit cu încredere despre viitor. A dis, că teritoriul Statului liber și al Transvaalului este prea mare, ca sĕ pótă fi cucerit de o forță strĕină, și a declarat, că Burii pot sĕ mai pună 15,000 de ómenĭ sub arme. A mai exprimat părerea, că Africanderii din Cap devin pe di ce trece mai ostilĭ Englesilor.

*

O depeșă din Lourenzo-Marquez cătră *„Daily Mail“* anunță, că un emisar bur a plecat din acel port pe pachebotul „Kaiser“ cu depeșĭ de ale președintelui Steyn, pentru Krüger, precum și cu o sumă de jumĕtate milion de francĭ.

In acele depeșĭ Steyn anunță, că rĕsboiul de guerila va fi urmat cu cea mai mare vigóre în tot timpul șederei lui Krüger în Europa.

Convocare.

In sensul conclusului adunărei constituante a Reuniunei învĕțătorilor gr. cat. din tractul Aiudului, ținută în Aiud la 11 Maiŭ 1900, adunarea de tómnă a amintitei Reuniunĭ se va ține în școla gr. cat. din Gârbova-de-jos la 21 Nov. 1900, la care amĕsurat § lui 13 din statute sunt rugațĭ a participa toțĭ învĕțătorii aparținĕtorĭ acestui tract, cn. d. preoțĭ ca directorĭ școlarĭ, precum și toțĭ aceia, cărora le zace la inimă causa învĕțĕmântului poporal.

Programa: 1) Participarea în corpore la celebrarea serviciului divin. 2) Deschiderea adunării prin președinte. 3) Prelegere practică ținută de d-l inv. din Gârbova de jos cu elevii sĕi. 4) Constatarea membrilor presențĭ. 5) Raport despre adunarea generală constituantă, ținută în Blaș la 18—19 Sept. 1900. 6) Alegerea unei comisiunĭ pentru înscrierea de membri. 7) Incassarea tacselor restante. 8) Disertațiune. 9) Raportul comisiunei de sub Nr. 6. 10) Eventuale propunerĭ. 11) Defigerea locului ținerii adunării de primăvară. 12) Designarea persónelor disertante. 13) Alegerea unei comisiunĭ verificătóre a procesului verbal. 14) Inchiderea adunării prin președinte.

Ciugudel, la 5 Nov. 1900.

Ioan Rațu Poșa, președinte. **Iacob Muntean**, notar.

DIVERSE.

1,400 Kilometri în 13 dile. Un oficer prusian, Von Spilberg, din reg. 7 de dragonĭ din Germania a parcurs distanța de 1400 kilometri, mergênd călare la Roma în 13 dile. Căpitanul Von Spilberg, care se pare, că nu durmea 3 din 24 óre, nu purta pintenĭ, și scobora tóte délurile pe jos.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 10 Novembre n. 1900.

Renta ung. de aur 4%	114.85
Renta de corône ung. 4%	90.35
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	119.65
Impr. căil. fer ung. înargint. 4½%	99.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.50
Bonurĭ rurale ungare 4%	96 —
Bonurĭ rurale croate-slavone	92.50
Impr. ung. cu premii	164.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin	140.50
Renta de argint austr.	97.55
Renta de hârtie austr.	97.30
Renta de aur austr.	114.70
Losurĭ din 1860	132.60
Acțiĭ de-ale Băncei austro-ungară	16.92
Acțiĭ de-ale Băncei ung. de credit	665.—
Acțiĭ de-ale Băncei austr. de credit	665.25
Napoleondorĭ	19.20
Mărcĭ imperiale germane	117.67½
London vista	240.65
Paris vista	95.82½
Rente de corône austr. 4%	99.65
Note italiene	90.65

Bursa de mărfurĭ din Budapesta.

din 7 Nov. 1900

Séminţe	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilograme	
		dela	pănă la
Grâu Bănăţenesc	80	7.60	7.80
Grâu dela Tisa	80	7.60	7.70
Grâu de Pesta	80	7.50	7.70
Grâu de Alba regală	80	7.40	7.42
Grâu de Bácska	80	.—	—.—
Grâu unguresc de nord	80	.—	—.—
Grâu romanesc	80	—.—	—.—

Seminţe vechĭ orĭ noue	Soiul	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilograme	
			dela	pănă la
Sĕcara		70—72	6.75	6.95
Orz	nutreţ	60—62	6.70	6.80
Orz	de rachiu	62—64	5.90	6.10
Orz	de bere	64—66	5.50	5.[illegible]0
Ovĕs		——	.—	.—
Cucuruz	bănăţén	75	.—	.—
Cucuruz	alt soiu	73	—.—	—.—
Cucuruz	„ „			
Hirişcă			5.40	5.60

Producte div.	Soiul		Cursul	
			dela	pănă
Săm. de trifoiŭ	Luţernă ungur.	Preţul per 100 de chilograme	—.—	—.—
„	„ transilvană		—.—	—.—
„	„ bănăţénă		—.—	—.—
„	„ roşiă		—.—	—.—
Ulei de rapiţă	rafinat duplu		—.—	—.—
Ulei de in			—.—	—.—
Unsóre de porc	dela Pesta		59.—	59.50
„ „	dela ţĕră		—.—	—.—
Slanină	svĕntată		51.50	52.—
Prune	din Bosnia		14.25	14.50
„			—.—	—.—
Lictar	Slavon şi Serbia		18.25	18.50
„	din Serbia în s.		—.—	—.—
Nucĭ	slavon nou		—.—	—.—
Gogoşĭ	sĕrbesc		—.—	—.—
„	din Ungaria		—.—	—.—
Miere	unguresci		—.—	—.—
„	sĕrbescĭ		—.—	—.—
Cĕră	brut		—.—	—.—
Spirt	Drojdiuţe de s.		—.—	—.—

Bursa de Bucurescĭ

din 7 Nov. 1900

Valorĭ	Do-bêndă	Scad. cup.	Cu banĭ gata
Renta amortisabilă	5%	Apr.-Oct.	87¾
„ „ Impr. 1892	5 „	Ian.-Iul	88¾
„ „ din 1893	5 „	„ „	88¾
„ „ 1894 int. 6 mil.	5 „	Apr.-Oct.	—.—
„ „ Impr. de 32½ mil.	4 „	Ian.-Iulie	74½
„ „ Impr. de 50 mil.	4 „	„ „	75.—
„ „ Impr. de 274 m. 1890	4 „	„ „	75½
„ „ Impr. de 45 m. 1891	4 „	„ „	75.½
„ „ Im. de 120 mil. 1894	4 „	„ „	75½
„ „ Impr de 90 mil. 1896	4 „	„ „	74.½
Oblig. de Stat (Conv rurale)	6 „	Mai-Nov.	74.½
„ Casei Pensiunilor fr. 300	10	„ „	—.—
„ comunei Bucurescĭ 1883	5%	Ian.-Iul.	— —
„ „ „ din 1884	5 „	Mai-Nov.	—.—
„ „ „ din 1888	5 „	Iun.-Dec.	—.—
„ „ „ din 1890	5 „	Mai-Nov.	—.—
Scrisurĭ fonciare rurale	5 „	Ian.-Iuli.	90½
Scris. fonciare rurale din 1890	4 „	„ „	74.½
„ „ urbane Bucuresc	5 „	„ „	79.½
„ „ „ Iașĭ	5 „	„ „	73½
Oblig. Soc. de basalt artificialĭ	6 „	„ „	—.—
	V. N.		
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	500	50 v.	— —
Banca Naţion. ult. div. 86.—	500	într. v.	21 50
Banca agricolă	500	150 v.	285.—
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	într. v.	215.—
Naţionala de asig. ult. div. lei 43	200	„ „	385.—
Soc. bazalt artif. ult. div. lei 30	250	„ „	390. —
Soc. rom. de constr. ult. div. 15 l.	250	„ „	—.—
Soc. rom. de hârtie ult. —.—	100	„ „	—.—
„Patria" Soc. de asig. ult. 4 lei	100	„ „	— —
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	„ „	100.—
„ „ „ „ 2 em. u. d. 0	1000	„ „	—.—
Soc. de fur. militare u. d. 60 l.	300	„ „	— —
„Bistriţa" soc. p. f. hârtii 50 l.	1000	„ „	—.—
Sociat. p. constr de Tramaxs	200	„ „	—.—
20 francĭ aur	—	„ „	—.—
Fabricile Unite de gazóse.	12	„ „	5.—

Scompturĭ:

Banca naţ. a Rom.	8%	Paris	3%
Avansurĭ pe efecte	9 „	Petersburg	6%
Casa de depunerĭ	12 „	Berlin	5%
Londra	3 „	Belgia	4%
Viena	4½	Elveţia	5%

Cursul losurilor private

din 7 Nov. 1900.

	cump.	vinde
Basilica	12.40	13.40
Credit	393.—	395.—
Clary 40 fl. m.	130.—	135.—
Navig. pe Dunăre.	—.—	—.—
Insbruck	65.50	68.50
Krakau	71.—	73 —
Laibach	52.—	53.—
Buda	132.—	136.—
Palffy	129.—	131.—
Crucea roşie austriacă	42 50	43 50
„ „ ung.	20.—	21.—
„ „ ital.	59.—	61.—
Rudolf	—.—	—.—
Salm	175.—	177.—
Salzburg.	64.50	66.50
St. Genois	193.—	201.—
Stanislau	150 —	160.—
Trientine 4½% 100 m. c.	383 —	385.—
„ 4% 50	28.—	30.—
Waldstein	50.—	52.—
„ de 10 francĭ	—.—	—.—
Banca h. ung. 4%	—.—	—.—

Nr. 15999—1900.

Publicare de oferte.

Joi, în 15 Novemvre a. c la 10 óre a. m. se ţine in localul oficiului de economie orăşĕnesc a dóua pertractare a ofertelor, pentru darea în antreprisă şi furnisarea necesarielor:

a) la facerea unui conduct de ţevĭ de 75 m/m de largĭ pentru scóterea apei din pivniţa abatoriului şi conducerea aceleia în canalul din jos de linia de vamă în Stojan;

b) mai departe la legarea fântânei celei vechĭ din pivniţa abatoriului cu citatul conduct de ţevĭ.

Mĕsurările, proiectul de spese şi condiţiunile contractuale se pot lua în vedere până la ţinerea pertractărei în localul oficiului de economie orăşĕnesc.

Ofertele au sĕ conţină în cuprinsul lor, că oferentul cunósce condiţiunile şi că se supune acelora fără nicĭ o reservă.

Ofertele trebue sĕ fie timbrate după lege, apoi sigilate şi provĕdute cu vadiu de 5% dela suma speselor proiectate au a fi presentate la oficiul de economie al oraşului până la ora ficsată pentru începerea pertractării ofertelor.

Braşov, în 19 Octomvre 1900.

1151.1—1 *Magistratul orăşĕnesc.*

Cursul pieţei Braşov.

Din 11 Novembre. 1900.

Bancnota rom.	Cump.	18.92	Vênd.	18.96
Argint român.	Cump.	18.75	Vênd.	18.90
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.20	Vênd.	19.26
Galbenĭ	Cump.	11.20	Vênd.	11.26
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.75	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—